

Вертеп

*«Від хати до хати
йдемо колядувати»*

*Підготувала:
вчитель музичного
мистецтва
Розвадівського ЗЗСО І-ІІІ ст.
Росяк Оксана Михайлівна
2019 р.*

Звіздар:

Мир вкраїнській світлій хаті!
Просим газдо нас прийняти
Прославляти Христа-Бога...
Ох, тяжка була дорога.

Старий пастух:

Ну от і день погас. Напаслися ягнята
І відпочинуть ноги пастухові...
Тепер годинку-другу б переспати,
Щоб завтра цілий день ходити знову.
...Такий пастуший хліб... Отак кочуєм.

Пастушок:

А хто це у стаєнці в нас ночує?

Старий пастух:

То подорожні: Йосип та Марія
У рідний край повертаються з чужини.
А жінка, я помітив, при надії,
Тож хай спочинуть на м'якому сіні.
Щоб мав я дім — закликав би до хати...
А все ж не в полі будуть ночувати.

Пастушок:

Дивися діду, зірка впала з неба!
Бажання швидко загадати треба!!
Устиг...Цікаво чи колись здійсниться...

Старий пастух:

Хороша мрія сповниться, не бійся,
Як чисті помисли і серце щире!
Колись і я таким хлопчиськом мріяв,
І дотепер у мрію свою вірю...

Пастушок:

Яке сьогодні незвичайне небо!
І ніч якась не темна, а прозора.
Все видно — і ліхтарика не треба.
Он де у хмари кутались гори,
Верхи, мов острови в молочних хвилях,
А ось і місяць на горі присів...
Оце так ніч...Така чарівна й мила...
(здаєка тихенько лунає коляда;
пастушок схвильовано)

Що сталося? О, що за дивний спів?

Ангел 1:

Не бійтеся! Вставайте! Сталося диво!
Нарешті дочекалася земля!
Тепер нема страху. Ідіть сміливо.
Вітати Божу Матір і Царя!

Ангел 2:

Біжіть вклоніться Пресвятій Дитині!
Біжіть! Вітайте Боже Немовля!
Яке родилось тут...на вашім сіні...
Якого дочекалася земля.

(вражені пастушки підходять до шопки.)

Пастушок 1:

Заснув маленький, злиплись оченята.
У яслах убогих світу Цар лежить.
Над яселками похилилась Мати,
Притихло все, нехай Дитятко спить.

Пастушок 2:

Хай спить Лелітка, ніч свята покриє
Своїм шатром його солодкі сни,
В обіймах найсвятішої Марії
Поміж морозів лютої зими.

Звучить колядка

Ірод:

Що тут за співи ? Що за крик?

Жид (зі страхом, затиноючись):

Є в нас Царю такі вісті, такі вісті,
що цар світу народився...
У Вифлеємі місті!

Ірод:

Ану геть мені із хати
Бо накажу порубати

Воїн:

Царю мій, прийшли зі Сходу мудреці,
Котрим відомо, що народився новий
Цар,
Новий Землі Володар.

Ірод: Хто? Що? Месія? Цар?
Ти щось, певно, недочув!

Ірод:
Хто будете? В якій до мене справі?
Я страх люблю з народом розмовляти.
То, що нового у моїй державі?

Мудрець 1:
Ми три царі зі Сходу. Дізнавшись про
народження Дитяти прийшли поклін
йому віддати!

Ірод:
Велика честь якомусь Немовляті?

Мудрець 2:
Те Немовля над світом запанує,
Бо то родився над царями Цар,
Що нас від темряви й неправди
порятує.

Ірод: (тихо убік):
Ой, серце щось лихе мені віщує...

Мудрець 3:
Тебе прийшли ми, царю, запитати
Чи ти не знаєш де його колиска?

Ірод: (поволі, роздумуючи):
Де він народився? Звідки можу знати...
Та серцем чую... Він десь дуже
близько...
(рішуче)
Ідїть, знайдїть! Від мене поклонїться,
Складїть дари і знов сюди спїшіть,
З царем новим пізнатися годїться...
Мені про все докладно розкажіть!!

(Мудреці відкланявшись відходять)

Ірод: (встаючи з трону):
Дитя над світом хоче панувати -
Ще Немовля, а вже несуть корону!
А скільки Ірод мусить гарувати,
Щоби в кінці добутися до трону?!
Гей, воїни! Готуйтеся до походу!
Бо царство я підважити не дам!
Забийте всіх дітей, двох літ від роду!
Загинуть ці — жінки нових народять!
Виконайте! Чи щось не ясно вам??

Воїн:
Твій наказ святий для нас,
сповнимо його враз.
Горе нам, горе!

Старий пастух:
У яслах, на сіні ми бачили Бога,
Коліна схилили пред Ним,
Народився Правитель для світу усього
-
У вірі Йому присягнем.

Мудрець 1:
І ми прийшли здалека в яскиню убогу,
Щоб шану зложити Царю.
Принесли ми віру палку від народу,
Любов і надію свою.

Мудрець 1:
Я золото дарую Немовляті,
Яке збирали люди небагаті.
Його збирали теслі з ковалями,
Всі ті, у кого руки з мозолями.
То золото дорожче всіх скарбів
Воно добуते роботящими руками.

Мудрець 3:
Я дарував Царю пахуче миро,
Просив збудити в людях спрагу щиру
До пізнання наук і до просвіти,
Щоб манівцями в світі не блудити.

Мудрець 1:

Я для Царя приніс священний ладан,
Щоб Він над нами мав найвищу владу.
Йому щоб вірою і правдою служити,
І в Його царстві ввік віків жити!

Пастушок:

Мале Дитя повите пеленами,
Благословить маленькими руками,
З усіх усюд ідуть Його витати,
Але чому сумна Господня Мати?
Шляхетні мудреці прийшли зі сходу,
Дари принесли від всього народу,
Вклонилися і стали на порозі...
Але чому в очах Марії сльози?

Старий пастух:

Бо материнське серце відчуває,
Що її Сина в майбутті чекає,
І що не в силах Мати відвернути
Вінець терновий і загибель люту -
За всі гріхи людей Його покуту.

Жид (вбігає) : Ох, вітаю ясне панство!

Які благородні панове!
Я щиро радий вас вітати
І прислужитися вам готовий —
В дорогу можу щось продати.

Козак: Геть, шубравцю, з хати!

Жид: Ну-ну-ну!

Я вам, гайдамаки, ще свого докажу,
Я про вас усіх Іроду розкажу!

*Тікає, за хвилю входить цар Ірод з
воїнами.*

Воїн:

Всім враз струнко повставати
Ірод-цар іде до хати!
Володарю землі і неба,
Тут всі, хто чесний, – проти тебе!

Ірод:

Що за диво нині з вами?

Я царем є над царями.
Я паную в стороні.
Ви всі належите мені.

Гей смерте! Смерте моя мила,
вірно ти мені служила
Хай непокірних кров тече рікою,
Махни своєю гострою косою!

Смерть:

Тут панове, я з косою,
Ніби кликав хто за мною!
Кого маю я косити?

Ірод:

З них ніхто не має жити!
Їх усіх скоси, крім того
Бога ще скоси малого,
Що сьогодні народився
і на трон мій напосівся.

Смерть:

Ох, не буде цього, царю, я косою їх не
вдарю,
Бо мале дитя в яскині має владу в світі
нині,
Мушу я йому служити, а тебе прийшла
я вбити!

Ірод:

Я могучий і багатий, можу добрий
викуп дати!
На, ось золото моє, тільки не коси
мене!

Козак:

Іроде, твоя сваволя меж не знає,
Не в силі, серце не сприймає
Твою жорстокість.
Твій меч дітей не скривдить, ні,
Бо ти горітимеш в огні,
В смолі кипітимеш, проклятий,
І більш не будеш панувати.

Смерть: Твою душу мушу взяти, в пекло чортові віддати!

Ангел:

Поборено зло, лютий цар відступив,
Звалив його спільний до волі порив.
Хай згода й любов поміж вами панує,
Хай справами вашими серце керує,
Хай злоби і заздрості згине отрута,
Щоб Ірод ніколи не зміг повернутись!
А нині ми разом Ісуса вітаймо І славу во віки Йому заспіваймо.

Звучить колядка “Слава Богу заспіваймо”

Пастушок 1:

Прощайте, добрі люди,
Вже спокій від нині буде.
Щиро Господа благайте,
Своїх діток навчаєте.

Пастушок 2:

Щоб до церкви всі ходили,
Щиро Богу ся молили,
Здержуйтеся від пустоти,
Не робіть батькам гризоти.

Цар 1:

В хаті клопіт не ведіть
Із сусідами, звичайно,
Не сваріться, бо не файно.
Кожен з вас запам’ятав,
Як гірко Ірод умирав.

Цар 2:

Він не хотів по правді жити,
Бога не хотів любити,
Все в гріхах бенкетував,
Чортові душу продавав.

Цар 3:

Шляхом Ірода не йдіть,
До Бога ся поверніть –
То вас Бог буде любити,
Буде вас благословити,

Пошли вам щасливу долю
І вдома, і на полі.

Пастушок 1:

Добре сталося, слава Богу,
Тож збираймося в дорогу!

Пастушок 2:

Але заки вийдемо з хати,
Треба щастя побажати.
Дім добром обдарувати.

Козак:

Віншуєм вам нині, усі добрі люде,
Нехай поміч Божа завжди з вами буде.
Хай кожної днини, кожної години
Бог благословить вас, біда нехай
загіне!

Бувайте здорові разом з діточками,
Хай смутку і горя не буде між вами,
Худібка і бджілка нехай виростає,
А град, вогонь, туча – нехай вас минає.
Нехай добре родить жито і пшениця,
Усяке збіжжя, усяка пашниця.

Христос ся рождає!

Жид: Я віншую вас як жид:

Хай ся гріш у вас держит,
Най від вас вся біда біжить.
Най сі доє молоко
Від корови й від бика,
Хай ся кури вам несут, хай яйце знесе
когут.

А за тую віншину – дайте щось,
бо я вже йду.

Йду далеко, добрі люди?
Може в корчмі лепше буде?
Є в нас шинка і ковбаси,
Водка, піво, ананас...
Треба би з дороги сісти,
Трохи випити і з’їсти.

Ангел:

Прощайте, мир в цій хаті
Щасливі будьте і багаті,

Майте волю добру, гожу
Тільки вірте в ласку Божу
Ласка Божа вас спасе
Край і нарід піднесе.

Використана література:

1. Добродчинна газета Добре
серце”№11 1991 р.”Смерть Ірода”